

Különböző napilapokban és folyóiratokban megjelent könyvismertetések és irodalmi cikkek jegyzéke

IDEOLOGIAI-POLITIKAI IRODALOM:

Az I., II. és III. Internacionálé. Természet és Társadalom, január (Józsa Péter.)
A dialektikus materializmus. Természet és Társadalom, január. (Fukász György.)
A francia felvilágosodás. Művelt Nép, jan. 9. (Kéry László.)
Holbach: A természet rendszere. Magyar Nemzet, jan. 25. (Hegedüs Géza.)
Liebknecht, Karl: Válogatott beszédek és frások. Természet és Társadalom, január (Remsei Flóra); Társadalmi Szemle, 1954. december. (Lovas Márton.)

ISMERETTERJESZTŐ IRODALOM:

Bobrova: Mark Twain. Irodalomtörténet, 1955. 1. sz. (Wéber Antal.)
Bónis György: Hajnóczy József. Társadalmi Szemle, 1954. december. (Varga Zoltán.)
Csányi Károly: A magyar kerámia és porcelán története és jegyei. Magyar Nemzet, jan. 27.
A »Csongrád megyei füzetek« első nyolc száma. Magyar Nemzet, jan. 6. (Péter László.)
Falus Róbert: Sophoklés. Irodalomtörténet, 1955. 1. sz. (Szepessy Tibor.)
Forster, Georg: Válogatott frásal. Irodalomtörténet, 1955. 1. sz. (Tamás Attila.)
Hanzelka, J.—Zikmund M.: Afrika az álmok világában és a valóságban I—III. kötet. Természet és Társadalom, január; Szabad Ifjúság, jan. 19. (Agárdi Ferenc); Népszava, jan. 18. (Bogáti Péter.)
A jövő tankönyve. Művelt Nép, január 23. (Vargha Balázs.)
Lakos György: Halászélet. Új Hang, január. (Toma Adám.)
A magyar irodalom bibliográfiája 1951—52. Irodalomtörténet, 1955. 1. sz. (Oltványi Ambrus.)
Magyar játékszín. Magyar Nemzet, jan. 25. (Hegedüs Géza.)
Makkai László: A Felső-Tisza vidéki parasztfelkelés, 1831—1832. Szabad Nép, jan. 7. (Wittman Tibor.)
Moldvai csángó népdalok és népballadák. Művelt Nép, jan. 30.
Pamlényi Ervin: Horváth Mihály. Szabad Nép, jan. 22. (Makkai László.)
Pinyegin, N. V.: Kalandzások a Sarkvidéken. Népszava, jan. 18. (Bogáti Péter.)
Sárközi Gyula: Ahol mindig süt a nap. Új Világ, febr. 3. (Aba Iván.)
Sztjoppanov, B.: A nagy törvény története. Természet és Társadalom, január. (Magyar György.)
Vargha Balázs: Csokonai Vitéz Mihály. Szabad Nép, jan. 7. (Tóth Dezső.) Élet és Tudomány, jan. 26.
Új képzőművészeti könyvek. Szabad nép, jan. 16.

SZÉPIRODALOM:

Ady Endre válogatott cikkei és tanulmányai. Alföld, 1954. 4. sz. (Fűr Lajos.)
Aristophanes: Három komédia. Szabad Nép, jan. 14. (Devecseri Gábor.)
Bálint György: A szavak felkelése. Népszava, jan. 30. (Katkó István.)
Cseres Tibor: Térdigérő tenger. Irodalmi Újság, jan. 22. (Hubay Miklós.)
Csohány Gabriella: Dal az emberekről. Dunántúl, 1955. 10. sz. (Abody Béla.)
Chabrol, Jean Pierre: Az utolsó patron. Magyar Nemzet, jan. 25. (Hegedüs Géza); Művelt Nép, jan. 30.
Devecseri Gábor: Jövendő tükre. Magyar Nemzet, jan. 16. (Hegedüs Géza.)
Fontane, Theodor: Efi Briest. Szabad Nép, jan. 13. (Simon István.)
Gáll István: Garabonciás diák. Dunántúl, 1955. 10. sz. (Szöllősy Kálmán.)

Goncsarov: Oblomov. Irodalomtörténet, 1955. 1. sz. (Nemeskürty István.)
Három költő. Szabad Ifjúság, jan. 20. (Csoóri Sándor); Irodalmi Újság, jan. 29. (Lányi Sarolta.)
Hugo, Victor: Válogatott versek. Irodalomtörténet, 1955. 1. sz. (Gyergyai Albert.)
Ilyés Gyula: Ozorai példa. Irodalomtörténet, 1955. 1. sz. (Fekete Gábor.)
Jesensky, Janko: Demokraták. Művelt Nép, jan. 30.
Jirásek, Alois: Mindenki ellen. Irodalomtörténet, 1955. 1. sz. (Kovács Endre.)
Jókai Mór: Szegény gazdagok. Irodalomtörténet, 1955. 1. sz. (Nagy Miklós.)
Karinthy Ferenc: Hazai tudósítások. Irodalmi Újság, jan. 22. (Varga Domokos); Új Hang, február. (Márkus István.)
Képes Géza: Vajdó világ. Magyar Nemzet, jan. 25. (Hegedüs Géza.)
Krudy Gyula: Hét bagoly — Boldogult úri-koromban. Új Hang, január. (Gera György.)
Madarász Emil: Ötven év. Nők Lapja, febr. 3. (Bodó Béla.)
Méray Tibor: Hotel de l'Écu. Művelt Nép, jan. 9.; Népszava, jan. 18. (Bogáti Péter.)
Merimée, Prosper: Colomba. Irodalomtörténet, 1955. 1. sz. (Rába György.)
Móricz Zsigmond: A kis vereshajú. Irodalomtörténet, 1955. 1. sz. (Varga József.)
Móricz Virág: Szerencse. Szabad Ifjúság, jan. 13.
Nagy István: A legmagasabb hőfokon. Alföld, 1954. 4. sz. (Tóth Béla.)
Nagy Lajos: A menekülő ember. Művelt Nép, febr. 6. (Réz Pál.)
Orkény István: Hóviharban. Új Hang, január. (Konrad György.)
Pál József: Dúdolgató. Dunántúl, 1955. 10. sz. (Géczy József.)
Panova, Vera: Évszakok. Dunántúl, 1955. 10. sz. (Selymes Ferenc.)
Rabelais: Gargantua és Pantagruel. Új Hang, január. (Rába György.)
Rusztavelli: A tigrisbőrös lovag. Magyar Nemzet, jan. 16. (Hegedüs Géza.)
Sarkadi Imre: Verébűlő. Alföld, 1954. 4. sz. (Bögel József.)
Sásdi Sándor: Ruzsinka. Dunántúl, 1955. 10. sz. (Futaky Hajna.)
Stendhal: Vörös és fehér. Irodalomtörténet, 1955. 1. sz. (Réz Pál.)
Száz szerelmes vers. Magyar Nemzet, jan. 7. (Sebestyén György.)
Tamási Aron: Szegénység szárnyai. Alföld, 1954. 4. sz. (Tóth Endre.)
Vargha Balázs: Csokonai Vitéz Mihály. Szabad Nép, jan. 7. (Tóth Dezső); Élet és Tudomány, jan. 26.

IFJUSÁGI IRODALOM:

Gerő János: Viharban született. Irodalmi Újság, jan. 8. (Bényi János); Szabad Ifjúság, jan. 27. (Cs. Szabó Béla.)
Hegedüs Géza: Utészítő. Alföld, 1954. 4. sz. (Bajkó Mátyás.)
Hollós Kolvin Lajos: A Vöröstorony kincse. Alföld, 1954. 4. sz. (Bajkó Mátyás.)
Vészi Endre: A küldetés. Magyar Nemzet, jan. 25. (Hegedüs Géza.)
Vidor Miklós: Szökőár. Szabad Nép, jan. 22. (Diószegi András.)
Vitányi János: Főhadnagy Fazekas. Alföld, 1954. 4. sz. (Julow Viktor.)

IRODALMI CIKKEK:

A Szovjet írók II. kongresszusa.
A szovjet filmirodalom. Részletek Geraszimov előadásából. — Az írói munka értékeléséről, Szolohov felszólalásából. — Receptekkel nem lehet

művészt alkotni. Fegyin felszólalásából. Irodalmi Újság, jan. 8.

Fekete Sándor: A szovjet írók kongresszusa után. Szabad Nép, jan. 9.

Glückov, Kettinszkaja, Mihalkov felszólalásából. — Szamed Vurgun beszámolója és vita a költészetről. Irodalmi Újság, jan. 22.

Sötér István: A szovjet írók második kongresszusa. Szovjet Kultúra, január.

A. A. Fagyjev beszéde. Irodalmi Újság, január 29.

A. J. Kornejcsuk: A szovjet drámairodalom kérdései. — A. Jasin: Az író felelősségéről. — Louis Aragon: »Az igazi költészet a való világ költészete«. Uj Hang, február.

Vargha Balázs: Csokonai költői cfmere. Magyar Nemzet, jan. 7.

Vargha Balázs: Csokonai Vitéz Mihály. Szabad Ifjúság, jan. 28.

Vargha Balázs: Csokonai istenei. Uj Hang, február.

Pándi Pál: Csokonai Vitéz Mihály (1773—1806). Szabad Nép, jan. 27.

Vincze Géza: Ady Csokonairól. Magyar Nemzet, jan. 27.

Keresztury Dezső: Csokonai. Magyar Nemzet, jan. 28.

Juhász Géza: Csokonai a népi irodalom úttörője. Népszava, jan. 28.

Veres Péter: Csokonai. Szabad Nép, jún. 28.

Szauder József: Csokonai útja. Irodalmi Újság, jan. 29.

Sebestyén György: A Lilla-dal. Szabad Ifjúság, jan. 30.

Juhász Géza: Csokonai zsengéi. Irodalomtörténet, 1955. 1. sz.

Gogolák Lajos: Negyvenyolc történetírója. Magyar Nemzet, jan. 6.

Kardos Pál: Juhász Géza 60 éves. Alföld, 1954. 4. sz.

Bajkó Mátyás: Benedek Elek. Alföld, 1954. 4. sz.

Beke Albert: Tallózás Ady után. Alföld, 1954. 4. sz.

Juhász Géza: A népi írók. Alföld, 1954. 4. sz.

Rónai Mihály András: »Gondozott« könyveink. Gábor Andortól Bródy Sándorig. Magyar Nemzet, jan. 19.

Balázs János: A stílus kérdése. Uj Hang, január.

Almási Miklós: Gorkij és a munkásábrázolás. Uj Hang, január.

Kardos László: Szerb Antal. Halálának 10. évfordulójára. Magyar Nemzet, jan. 20.

Simó Jenő: A magyar könyvkiadás az új szakaszban. Társadalmi Szemle, 1954. december.

Földessy Gyula: Ady helytállása az 1905-ös fordalom mellett. Uj Világ, jan. 20.

Ignác Rózsa: A műfordító. Jegyzetek Gáspár Endre és Lope de Vega fordításáról. Magyar Nemzet, jan. 22.

A magyar könyvkiadás 1955-ös terve. Magyar Nemzet, jan. 26.

Bölnöni György: Tiszta vizet a pohárba. Irodalmi Újság, jan. 29.

Pirnát Antal: Forgách Ferenc. Irodalomtörténet, 1955. 1. sz.

Tamás Átilia: Somlyó Zoltán. Irodalomtörténet, 1955. 1. sz.

Összeállította: Bán Gézáné

Március végén megjelenik a Szikra kiadásában magyar nyelven a marxista-leninista közgazdasági irodalom nagytantosságú összefoglaló műve: »A politikai gazdaságtan tankönyve.« A könyv 42 fejezetben összegezi Marx, Engels, Lenin, Sztálin közgazdasági tanításait, mind a kapitalista, mind a szocialista termelési viszonyok törvényszerűségeiről, új példáanyaggal alátámasztva. A könyv bármely állami könyvesboltban előjegyezhető.

»Ünnepel az ország« címmel a Magyar—Szovjet Társaság kiadásában műsorfüzet jelent meg, amely felszabadulásunk 10. évfordulója alkalmából előadható jeleneteket és verseket tartalmaz.

Az Országos Műszaki Könyvtár az elmúlt héten 23 691 kötet könyvet és 1172 féle bel- és külföldi folyóiratot szerzett be. Ezzel a könyvtár állománya 131 895 kötetre emelkedett. (O. M. K.)

A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Kálvin téri fiókja külön ifjúsági részleget létesít 1200 olvasója részére. A gyermekek számára új olvasótermet építenek 32 000 forint költséggel. A részlegnek mintegy 3000 kötetnyi anyagát fogják itt elhelyezni.

Sós Demeterről nevezik el népkönyvtárát Büssü község (Somogy megye), melynek határában 1514-ben Sós Demeter, Dózsa György alvezére utolsó csatáját vívta. A névadó ünnepséget március 15-én tartják. (K. B.)

A német Aufbau Verlag nagy klasszikus sorozatot ad ki: Lessing műveit 10 kötetben, Schiller 4 8 kötetben, Gogol műveit 5 kötetben, Osztrovszkij drámáit 4 kötetben, Turgenyev műveit 5 kötetben, Puskin válogatott műveit 4 kötetben. (Börsenb. f. d. Deutsch. Buchh.)

Gyöngyösön Tudományos Könyvtárat nyitott meg az Országos Széchényi Könyvtár. A könyvtár műemlék jellegű, de a kutatók, elsősorban a művelődési akadémiai üdülőben pihenő tudósok szolgálatára is áll. (O. SZ. K.)

Anglia, Skócia és Írország mintegy 100 helységében adatfelvételt készített az angol rádió 3700 fiatal olvasó olvasmányairól. A statisztika szerint a lányok minden korosztályban többet olvasnak és többet járnak a könyvtárba, mint a fiúk. (The Bookseller.)

Az Országos Könyvtárügyi Tanács január 29-i ülésén a könyvtárosképzéssel, a dokumentációs munka kérdéseivel, valamint a Tanács évi munkatervével foglalkozott.

Az Országos Széchényi Könyvtár 1954-ben 171 694 egységgel gyarapodott. (Könyv, hírlap, kézirat, térkép, plakát.) Az olvasótermekben és a külön gyűjteményekben 142 000 olvasó, 533 000 egységet használt. A keszthelyi Helikon könyvtárat 15 429 látogató tekintette meg, közte számos külföldi vendég. (O. SZ. K.)

Lengyelország nyilvános könyvtárainak állománya 1953 végén 68 millió kötet volt. (Biblos.)

Sós Dezső vizvári népkönyvtáros a Felszabadulási Verseny keretében felajánlást tett a faluban fellelhető kb. 50 db. ponyva összegyűjtésére. Eddigi 32 darabot szedett össze. (K. B.)

Török Sophie Iróné, Babits Mihály özvegye a közelmúltban elhunyt. Végrendeletében az Országos Széchényi Könyvtárra hagyta kéziratait, valamint a Babits Mihálytól megmaradt kéziratokat és egyéb emlékeket. (O. SZ. K.)

André Wurmser, a Budapesten is jólismert, népszerű francia újságíró Mammai Louise-zal közösen kiadta a »Budapesti levelek«-et Párizsban. (Bible de la France.)

Lipszében megnyitották a vakok központi könyvtárát, amelynek állománya 16 000 kötet Braille írású szépirodalmi és zenei vonatkozású mű, (Biblos.)

Kitüntetettjeink

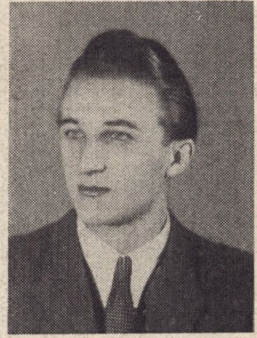
A népművelési miniszter »A Szocialista Kultúráért« kitüntető jelvényt adományozta a következőknek:

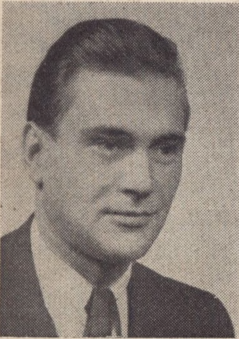
Tombor Tibor osztályvezető,
Országos Műszaki Könyvtár

Kiss János MÁV vezető
főellenőr, Szeged, gőc-
ponti könyvtár

Gróf Ervin könyvtáros,
Szombathely, Megyei Könyvtár

Jánszky Lajos osztályvezető,
Országos Műszaki Könyvtár

Wollák Dezsőné műszaki elő-
adó, Ifjúsági Könyvkiadó

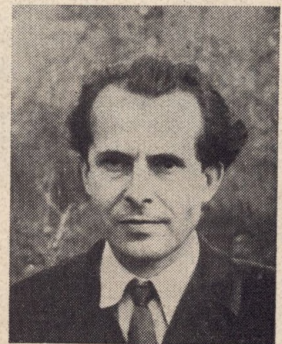
Oláh László könyvtáros,
Kőbányai Sör- és Malátagyár

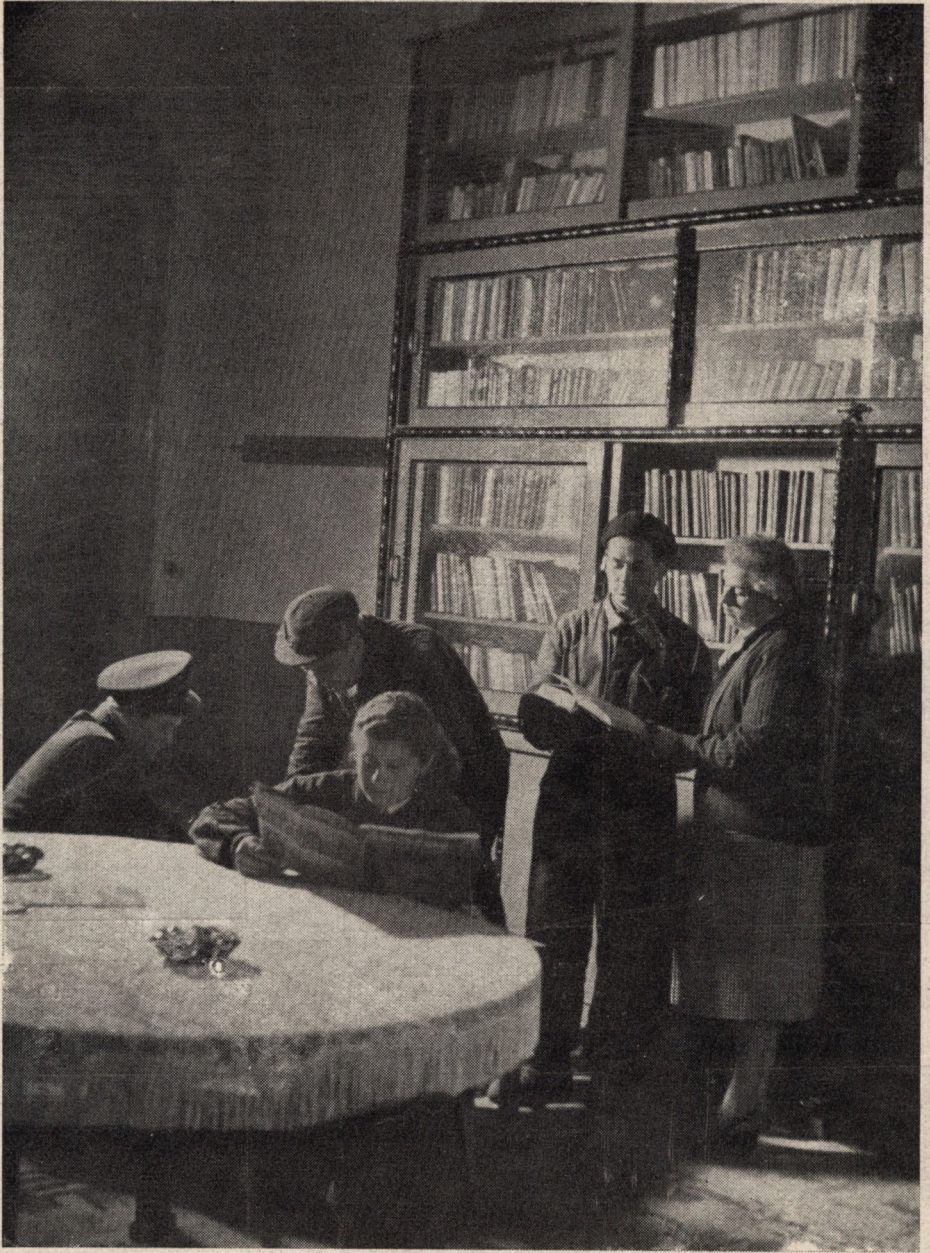
Starcz András könyvtáros,
Egercsehi, Bányatelep

Farkas Imre osztályvezető,
Szépirodalmi Könyvkiadó

Csorba Győző könyvtáros,
Pécs, Megyei Könyvtár
(Miniszteri dícsérő oklevél)

A dánszentmiklósi állami gazdaság könyvtárában